

УДК 332

Ю.С. РОГОЗЯН, канд. екон. наук, старший науковий співробітник
Інститут економіко-правових досліджень НАН України, м.Київ

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Ключові слова: міжрегіональне співробітництво, транскордонне співробітництво, акти, формування, повноваження, законодавство.

У статті розглянуто деякі чинні міжнародні та національні нормативно-правові акти, які регулюють питання міжрегіонального співробітництва, проаналізовано документи стосовно розвитку міжрегіонального співробітництва, діяльності спеціальних економічних зон і територій пріоритетного розвитку.

Одним із пріоритетних напрямів державної політики багатьох країн є забезпечення сталого регіонального розвитку, а загальні підходи щодо його досягнення в Україні та країнах Європи майже однакові. Це стосується таких питань, як подолання регіональних диспропорцій, застосування окремих норм та принципів. Однак однією з найважливіших форм регіонального розвитку в сучасних умовах є міжрегіональне співробітництво.

Загальнометодологічні аспекти міжрегіонального (транскордонного) співробітництва досліджували українські вчені О. Кушніренко, Н. Мікула, З. Петренко, Є. Рябінін, І. Студенніков, Т. Терещенко та ін. Різні аспекти міжрегіональної взаємодії стали предметом вивчення в працях Б. Адамова, М. Баглікової, С. Вовк, В. Гарагонича, О. Кирюхіна, Г. Ковальського, Л. Михайлової, В. Цехановича, А. Яценко та ін.

Проте варто зауважити, що більшість висновків базується на теоретичному огляді та аналізі деяких аспектів міжрегіонального (транскордонного) співробітництва, але до цього часу відсутнім є моніторинг сучасної нормативно-правової бази щодо діяльності міжрегіонального (транскордонного) співробітництва.

Метою статті є дослідження наявної нормативно-правової бази міжрегіонального співробітництва.

Значна кількість науковців, яка досліджувала дане питання, стверджує, що поняття міжрегіонального співробітництва значно ширше за транскордонне та прикордонне, що вони входять до складу міжрегіонального співробітництва. Інша група науковців стверджує, що поняття міжрегіонального, транскордонного та прикордонного співробітництва є синонімічними. Однак, незважаючи на значний внесок учених щодо визначення сутності міжрегіонального співробітництва, треба зазначити, що у цьому контексті існують розбіжності як в науковій літературі, так і в нормативно-правових документах.

У 2015 році на національному законодавчому рівні з'явилася згадка про дефініцію «міжрегіональне співробітництво» (Закон України

«Про засади державної регіональної політики» № 156-VIII від 05.02.2015), проте поняття та механізми діяльності є відсутніми. Основою для майбутнього Закону України саме про даний вид співробітництва може стати модельний Закон «Про міжрегіональне співробітництво», що прийнятий на двадцять дев'ятому пленарному засіданні Міжпарламентської Асамблеї держав-учасників СНД (МАДУ СНД) 2007 року, що чітко визначає поняття міжрегіонального співробітництва, яке охоплює регламентацію лише на національному рівні однієї держави [1].

На відміну від міжрегіонального та прикордонного, транскордонне співробітництво має чітку регламентацію на законодавчому рівні нашої країни. Закон України «Про транскордонне співробітництво» визначає, що це спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади України та територіальними громадами, відповідними органами влади інших держав у межах компетенції, визначеної їх національним законодавством [2].

Таким чином, міжрегіональне співробітництво — не тільки співробітництво між регіонами в межах країни, а й поняття прикордонного та транскордонного співробітництва, хоча кожна із зазначених форм має свої особливості.

Відомо, що одним із аспектів європейського співробітництва України є адаптація законодавства до вимог ЄС, яке полягає у спробі досягнення ним рівня, що склався у державах — членах ЄС, проте мова йде лише про відповідність рівня українського законодавства, а не про абсолютну ідентичність з європейським.

Міжрегіональне співробітництво регулюється як на національному, так і на міжнародному й міждержавному рівнях. Нормативно-правова база в цій сфері сформована на міжнародних угодах щодо міжтериторіальної та транскордонної співпраці, до яких приєдналась Україна. Співробітництво між регіонами й окремими громадами здійснюється на основі угод про утворення єврорегіонів (за участю регіонів України) та між органами адміністративно-територіальних одиниць сусідніх держав.

Європейський вектор розвитку України підтверджується приєднанням ще у 1993 р. до

Протоколу № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або владою щодо об'єднань єврорегіональної співпраці 2009 р. (ратифікований Україною у 2012 р.). Цим протоколом у національному законодавстві запроваджено нову форму міжрегіональної співпраці між державами-членами Ради Європи — Об'єднання єврорегіонального співробітництва. Згідно з документом, «територіальні громади або влада й інші органи, зазначені відповідно до пункту 1 статті 3, можуть утворити орган міжрегіонального (транскордонного) співробітництва у формі «об'єднання єврорегіонального співробітництва» на території країн-членів Ради Європи, які є Сторонами Протоколу, відповідно до умов, передбачених ним». Проте, на відміну від законодавств країн-учасників Європейського Союзу, чинне законодавство України не містить норм, що регулюють питання створення, функціонування, припинення та оподаткування діяльності таких об'єднань.

Міністерством економічного розвитку і торгівлі України підготовлено проекти Законів України «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ратифікацією Протоколу № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або владою стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва», а також «Про внесення змін до статті 157 Податкового кодексу України щодо оподаткування об'єднань єврорегіонального співробітництва». Також Міністерство пропонує розширити повноваження суб'єктів міжрегіонального співробітництва в частині утворення таких об'єднань і передбачити нову функцію центральних органів виконавчої влади, до компетенції яких належать питання міжрегіонального (транскордонного) співробітництва.

Серед інших міжнародних актів, які враховуються при адмініструванні міжрегіонального співробітництва в Україні, можна назвати, зокрема, спільне рішення Європейського парламенту та Європейської Ради «Про Європейські групування з метою територіальної кооперації» № 1082/2006 від 05.07.2006 р.; Лісабонську концепцію кластерного розвитку європейських країн від 2000 р.; «Маніфест кластеризації ЄС» від 2007 р.; «Кластерний меморандум», ухвалений у Стокгольмі 21.01.2008 р.;

Рекомендацію Комітету Міністрів Ради Європи № 1 щодо керівних принципів сталого просторового розвитку Європейського континенту; Концепцію міжрегіонального та прикордонного співробітництва держав-учасниць СНД, прийняту в м. Астана 15.09.2004 р. тощо.

За роки незалежності нормативна база двосторонньої міждержавної співпраці розвивається у напрямі укладення угод про міжрегіональне співробітництво. Серед них — Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про міжрегіональне та прикордонне співробітництво між Україною та Російською Федерацією (підписана 27.10.2010 р., набрала чинності 14.06.2012 р.). Також 22 травня 2013 р. підписано Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про міжрегіональне та прикордонне співробітництво між Україною й Республікою Білорусь (затверджено 23 жовтня 2013 р.). У ст. 3 цієї угоди зазначено, що сторони сприяють розвитку торговельно-економічного, науково-технічного, соціального, екологічного, культурного, етнокультурного, гуманітарного співробітництва між регіонами, зокрема прикордонними, розвитку інфраструктури прикордонних регіонів, а також співробітництва в галузі освіти, охорони здоров'я, інформаційних технологій, енергетики, агропромислового комплексу тощо.

Наприклад, у сфері здійснення регіональної політики компетентні органи держав сторін співпрацюють за такими основними напрямами (ст. 5):

- розробка та реалізація регіональних стратегій розвитку, зокрема стратегій розвитку прикордонних територій, а також методик підготовки довгострокових цільових програм;
- формування та реалізація регіональної політики, у тому числі у сфері міжрегіонального (прикордонного) співробітництва та соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів;
- реалізація регіональної інвестиційної політики та підвищення інвестиційної привабливості регіонів;
- розвиток інноваційної сфери; встановлення та розвиток контактів між регіональною владою держав сторін, зокрема за допомогою сприяння укладенню міжрегіональних угод, активізації міжрегіональної кооперації; активізація ділових контактів.

Питання регіонального розвитку держави та міжрегіонального співробітництва на сьогодні регулюються наступними нормативно-правовими актами: Законами України, рішеннями Конституційного Суду України, низкою указів Президента України, рішеннями Уряду України, актами центральних органів виконавчої влади та міжнародними договорами (угодами).

Протягом останніх років прийнято важливі документи стосовно розвитку міжрегіонального співробітництва, діяльності спеціальних економічних зон і територій пріоритетного розвитку [3, 4].

Основними нормативними актами національного рівня, що регулюють розвиток міжрегіонального співробітництва в Україні, є:

- Закони України «Про транскордонне співробітництво» від 24.06.2004 № 1861-IV, «Про стимулювання розвитку регіонів» від 08.09.2005 № 2850-IV, «Про засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 № 156-VIII [4];
- Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку до 2020 року» від 06.08.2014 № 385, «Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2011—2015 рр.» від 01.12.2010 № 1088 [5];
- Укази Президента України «Про затвердження Концепції державної регіональної політики» від 25.05.2001 № 341/2001, «Про заходи щодо активізації євроінтеграційного транскордонного співробітництва» від 19.12.2007 № 1236 тощо [6].

Принципи та пріоритети державної політики містять також інші нормативні акти, зокрема Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 № 2411-VI [7], згідно зі ст. 4 якого однією з основних засад внутрішньої політики у сферах розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів є розроблення та впровадження проектів міжрегіональних економічних зв'язків і транскордонного співробітництва, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності регіонів як основи їх динамічного розвитку.

З огляду на те, що в національному законодавстві відсутні механізми забезпечення міжрегіонального співробітництва, то правові, організаційні й економічні питання розвитку міжрегіональної, а саме транскордонної співпраці регулює Закон України «Про транскор-

донне співробітництво». Так, щодо організації, то згідно зі ст. 5 транскордонне співробітництво може здійснюватися: в межах створеного єврорегіону; шляхом укладення угод про транскордонне співробітництво в окремих сферах; шляхом встановлення та розвитку взаємовигідних контактів між суб'єктами транскордонного співробітництва, а також встановлено, що суб'єкти транскордонного співробітництва України відповідно до законодавства можуть обирати інші форми транскордонного співробітництва.

Згідно зі ст. 6 загальну координацію транскордонного співробітництва та контроль за дотриманням законодавства з таких питань здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної регіональної політики, за участю Міністерства закордонних справ України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в сфері містобудування, відповідно до повноважень, визначених законодавством і міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Суб'єктами транскордонного співробітництва в Україні є територіальні громади, їхні представницькі органи, місцеві органи виконавчої влади України, що взаємодіють із територіальними громадами та відповідними органами влади інших держав у межах своєї компетенції, встановленої чинним законодавством та угодами про транскордонне співробітництво (ст. 1.), тобто громади, що представляють не лише прикордонні, але й внутрішні регіони держави.

На рівні центральних органів виконавчої влади зазначеною вище Постановою Кабміну утворено Міжвідомчу комісію з питань підтримки транскордонного співробітництва, серед основних завдань якої є, зокрема, сприяння забезпеченню координації діяльності органів виконавчої влади у сфері розвитку транскордонної співпраці та підвищенню ефективності функціонування наявних єврорегіонів і створенню нових.

В Україні також напрацьовано нормативну базу для технічного регулювання питань міжрегіонального (транскордонного) співробітництва. Наприклад, для потреб суб'єктів і учасників міжрегіонального (транскордонного) співробітництва, що здійснюється у формах прикор-

донного міжмуніципального співробітництва, міжрегіональної взаємодії, і центральних органів виконавчої влади, до компетенції яких належать питання координації міжрегіонального (транскордонного) співробітництва у цілому, за конкретними напрямками та програмами чи окремими проектами. Департаментом міжнародного співробітництва, інвестиційного розвитку та з питань європейської інтеграції Міністерства регіонального розвитку та будівництва України розроблено «Методичні рекомендації щодо координації на національному та регіональному рівнях проектів у галузі транскордонного співробітництва за Європейським інститутом сусідства і партнерства» та «Методичні рекомендації щодо використання інформаційних технологій для підтримки проектів транскордонного співробітництва».

У рамках заходів, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку до 2020 року», місцеві державні адміністрації зобов'язані розробити проекти регіональних стратегій розвитку на період до 2020 р., а Міністерство економічного розвитку і торгівлі разом із іншими центральними органами виконавчої влади — щорічно розробляти і подавати до Кабінету Міністрів України відповідні плани заходів щодо реалізації Стратегії. Завдання з координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади з розроблення та виконання планів заходів щодо реалізації Стратегії виконує Мінрегіонбуд.

Координація міжрегіонального (транскордонного) співробітництва та контроль за дотриманням законодавства щодо цього питання здійснюються Міністерствами економічного розвитку і торгівлі та закордонних справ (останнє забезпечує координацію розробки, укладання та організацію виконання міждержавних договорів України з питань розвитку міжрегіонального (транскордонного) співробітництва), та регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

Повноваження щодо участі у міжрегіональному (транскордонному) співробітництві територіальних громад, їх представницьких органів, місцевих органів державної виконавчої влади передбачені Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР та «Про місцеві державні адмі-

ністрації» від 09.04.1999 № 586-XIV. Зокрема, повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у галузі зовнішньоекономічної діяльності передбачені підпунктами в ст. 35 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [6, 7].

Міжрегіональна (транскордонна) співпраця між територіальними одиницями формалізована через укладення відповідних угод, зокрема про утворення єврорегіонів (міждержавні угоди про міжрегіональне (транскордонне) співробітництво на регіональному та місцевому рівнях, за погодженням урядів країн-сусідів укладені керівниками прикордонних регіонів, що залучаються до такого співробітництва).

За участі України та держав-учасниць ЄС укладено угоди про утворення таких єврорегіонів: «Карпатський» (14 лютого 1993 р., Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська, Чернівецька області (Україна), Підкарпатське воєводство (Польща), Кошицький і Пряшівський краї (Словаччина), месье Боршод-Абауй-Земплен, Хайду-Біхар, Хевеш, Яс-Надькун-Сольнок та Сабольч-Сатмар-Берег (Угорщина), повіти Біхор, Селаж, Сату-Маре, Марамуреш, Харгіта, Сучава та Ботошань (Румунія)); транскордонного об'єднання «Єврорегіон «Буг» (29 вересня 1995 р. Волинська область, Жовківський та Сокальський райони Львівської області (Україна), Люблінське воєводство (Польща), Брестська область (Білорусь)); «Нижній Дунай» (14 серпня 1998 р., Одеська область (Україна), райони Вулканешти, Кагул, Кантемір (Молдова), повіти Бреїла, Галац, Тульча (Румунія)); «Верхній Прут» (22 вересня 2000 р., Чернівецька й Івано-Франківська області (Україна), Ботошанський і Сучавський повіти (Румунія), Фалештський, Єдинецький, Глоденський, Окницький, Ришканський та Бриченський (Молдова)); асоціації «Чорноморський єврорегіон» (26 вересня 2008 р., Азербайджан, Албанія, Болгарія, Греція, Грузія, Молдова, Російська Федерація, Румунія, Сербія, Туреччина, представлені на рівні міст, областей, провінцій, країв, автономних республік, Україна (Одеська, Миколаївська, Херсонська, Запорізька, Донецька області, Автономна Республіка Крим, а також м. Севастополь)).

На східних і північно-східних кордонах шляхом укладення відповідних угод утворено такі єврорегіони: «Дніпро» (29 квітня 2003 р. Чер-

нігівська область (Україна), Брянська область (Росія), Гомельська область (Білорусь)); «Ярославна» (24 квітня 2007 р., Сумська область (Україна), Курська область (Росія)); «Донбас» (29 жовтня 2010 р., Луганська область, Донецька область (Україна), Ростовська область (Росія)).

Також 2 лютого 2012 р. утворено єврорегіон «Дністер» (Вінницька область (Україна), Сорокський, Флорештський і Шолданештський райони (Молдова).

Співпраця у форматі єврорегіонів дозволяє координувати спільні зусилля і узгоджувати заходи на рівні регіональних органів влади, що спрямовані на мінімізацію відмінностей рівня соціально-економічного розвитку прикордонних територій. Таким чином вирішуються також завдання щодо удосконалення прикордонної інфраструктури та комплексного вирішення питань у сфері охорони довкілля, зайнятості населення тощо.

Окрім угод про утворення єврорегіонів, сьогодні укладено низку угод між регіональними органами адміністративно-територіальних одиниць України та сусідніх держав, які доповнюють і конкретизують нормативно-правове підґрунтя, на якому базується розвиток транскордонного співробітництва.

Найрозвинутішу мережу міжрегіональної співпраці Україна сформувала з Республікою Польща. Сьогодні практично всі області України та воєводства Польщі мають угоди про міжрегіональне співробітництво.

Найбільше партнерів у Польщі мають Львівська, Одеська, Івано-Франківська, Вінницька та Волинська області. Розвивається також партнерська співпраця на рівні міст, районів і селищ із боку України та міст, повітів і гмін Польщі.

Усього на регіональному та місцевому рівнях між Україною та Польщею підписано близько 450 угод про міжрегіональне співробітництво. Угоди з польськими партнерами мають усі сусідні області України. Між Україною та Росією укладено близько 300 двосторонніх і багатосторонніх угод про співробітництво на регіональному рівні. Українсько-румунська співпраця на регіональному рівні базується на нормативних актах, укладених за участі Закарпатської, Вінницької, Івано-Франківської, Одеської, Тернопільської, Херсонської, Хмельницької, Чернівецької облас-

тей (усього підписано близько 20 дво- та багатосторонніх нормативних документів). Між Україною та Словаччиною укладено близько 50 угод про співпрацю на різних рівнях — як обласних (у Словаччині — крайових), так і районних та міських. Партнерські відносини мають 15 міст обох країн. Також більше 50 угод укладено на міжрегіональному рівні з партнерами з Білорусі.

Нормативною базою діяльності єврорегіонів є: Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або владою від 21 травня 1980 р. № 106; Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про міжрегіональне співробітництво від 24.05.1993 р.; Угода між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво прикордонних областей України та Республіки Білорусь від 12.05.97; Постанова КМУ «Деякі питання розвитку транскордонного співробітництва та єврорегіонів» від 29.04.02 № 587; Закон України «Про транскордонне співробітництво» від 24.06.04. Установчі документи — Угода про створення транскордонного об'єднання «Єврорегіон «Буг», підписана 29.09.1995 р.; Доповнення від 15.05.1998 р. до Угоди про створення транскордонного об'єднання «Єврорегіон «Буг»у зв'язку з прийомом нових членів об'єднання; Додаток від 22.09.1999 р. до Угоди про створення транскордонного об'єднання «Єврорегіон «Буг», підписаної в м. Луцьк 29 вересня 1995 р. з наступними змінами згідно з Додатком від 15 травня 1998 р. (у зв'язку з проведенням 1 січня 1999 р. адміністративної реформи в Польщі) [6, 7].

Інституційна співпраця в сфері транскордонного співробітництва розвивається, про що свідчить ініціатива щодо реалізації Стратегії транскордонного співробітництва Люблінського воеводства, Львівської, Волинської (Україна) та Брестської (Білорусь) областей на 2014—2020 рр., презентація якої відбулася 27 листопада 2013 р. у м. Люблін (Польща). Мета Стратегії — підвищення соціально-економічної конкурентоспроможності транскордонної зони в масштабі Європи, країни на регіональному та місцевому рівнях шляхом ефективного використання потенціалу територій.

Отже, законодавче забезпечення транскордонного співробітництва в Україні загалом спирається на європейську нормативну базу,

хоча в його інституційній практиці зберігається модель адміністрування із переважною роллю виконавчої влади як на національному, так і регіональному рівнях.

Важливим елементом міжрегіонального співробітництва України є залучення регіонів на постійній основі до діяльності європейських регіональних асоціацій, зокрема Асамблеї європейських регіонів, Ради європейських муніципалітетів та регіонів, Конференції європейських законодавчих асамблей, Асоціації європейських прикордонних регіонів, Конференції периферійних морських регіонів, Конференції президентів регіонів із законодавчими повноваженнями, Європейської асоціації представників місцевого самоврядування гірських регіонів та європейських міст.

Висновки і пропозиції. З урахуванням необхідності адаптування законодавства України до вимог законодавства Європейського Союзу були синхронізовані напрями співпраці, зокрема забезпечено:

- імплементацію Меморандуму про взаєморозуміння для встановлення діалогу у сфері регіональної політики;
- налагодження взаємодії між представниками місцевої та регіональної влади України та ЄС в рамках Комітету регіонів ЄС (КР);
- реалізацію Спільної ініціативи ЄС щодо Криму;
- реалізацію на регіональному рівні проєктів за рахунок фінансових інструментів ЄС (Європейський інструмент сусідства і партнерства) та фінансових установ ЄС (Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку);
- участь у реалізації Пілоотної програми регіонального розвитку Східного партнерства;
- участь у спільній операційній програмі прикордонного співробітництва ЄІСП «Україна-Угорщина-Словаччина-Румунія»;
- участь у спільній операційній програмі прикордонного співробітництва ЄІСП «Україна-Польща-Білорусь»;
- участь у спільній операційній програмі прикордонного співробітництва ЄІСП «Україна—Румунія—Республіка Молдова» [8].

Незважаючи на певні реальні кроки, здійснені у напрямку розвитку міжрегіонального співробітництва, у тому числі єврорегіонів, існує низка проблемних питань, які потребують окремої уваги з боку постійних комітетів

Верховної Ради України, міністерств та відомств центральної виконавчої влади, а також обласних рад та обласних державних адміністрацій.

Законодавство України щодо міжрегіонального (транскордонного) співробітництва характеризується наявністю прорахунків та певних неузгодженостей з ратифікованими міжнародними нормативними актами та стандартами Європейського Союзу, а відповідно потребує вдосконалення та внесення змін. Актуальність адаптації вітчизняного законодавства до стандартів ЄС, усунення існуючих асиметрій обумовлена як політикою євроінтеграції, так і тим, що міжрегіональне (транскордонне) співробітництво відбувається, в тому числі, з Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією, Болгарією, тобто державами — членами Європейського Союзу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Модельний закон* щодо міжрегіонального співробітництва № 997_І44, від 30.10.2007 [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/997_І44
2. *Закон України* «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-ХІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
3. Регіональна політика України: інституційно-правове забезпечення: Збірник офіційних документів / За ред. З.С. Варналія, Упор.: З.С. Варналій, Є. Жемеренко, В. Жук та ін. ; Націон. інститут стратегічн. досліджень при Президентові України. — К., 2004. — 520 с.
4. *Закон України* «Про засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 № 156-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
5. *Постанова* Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку до 2020 року» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

6. *Нова державна регіональна політика в Україні* : зб. пр. / Під заг. ред. В.С. Куйбіди. — К. : Крамар, 2009. — 232 с.
7. *Закон України* «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 № 2411-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2010. — № 40. — ст. 527.
8. *Офіційний сайт* Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://uz.niss.gov.ua/articles/52>

Надійшла 09.09.2015

Ю.С. Рогозян

Институт экономико-правовых исследований
НАН Украины, г. Киев

НОРМАТИВНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ МЕЖРЕГИОНАЛЬНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

В статье рассмотрены некоторые действующие международные и национальные нормативно-правовые акты, которые регулируют вопросы межрегионального сотрудничества, проанализированы документы по развитию межрегионального сотрудничества, деятельности специальных экономических зон и территорий приоритетного развития.

Ключевые слова: межрегиональное сотрудничество, трансграничное сотрудничество, акты, формирования, полномочия, законодательство.

Yu.S. Rogozyan

Institute of Economic and Legal Researches
of NAS of Ukraine, Kiev

NORMATIVE SUPPORT INTERREGIONAL COOPERATION

The article reviews some existing international and national regulations governing the issue of regional cooperation, analyzed documents relating to the development of interregional cooperation on special economic zones and territories of priority development.

Key words: inter-regional cooperation, cross-border cooperation instruments, formation, powers legislation.